

Broj: 10-194/11-1-2022.

Zagreb, 28. rujna 2022.

RAZREDIMA
Hrvatske akademije
znanosti i umjetnosti

O v d j e

Predsjedništvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, na svojoj 7. (279.) redovitoj sjednici održanoj 28. rujna 2022., jednoglasno je donijelo *Pravilnik o načinima stjecanja muzejske građe i muzejske dokumentacije*, koji se dostavlja u prilogu ove Odluke.

Predsjednik

Akademik Velimir Neidhardt

Prilog:
-kao u tekstu

Obavijest: 12-8

- spis: 10-103/-2022.
- Svim mujejsko-galerijskim jedinicama HAZU
- Razred za likovne umjetnosti HAZU
- Ured za odnose s javnošću i medije HAZU

SSB/ssb

Na temelju članka 14. i 46. Statuta Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i članka 9. Zakona o muzejima (NN 61/18, 98/19), Predsjedništvo Akademije na svojoj 7. (279.) redovitoj sjednici održanoj 28. rujna 2022. donijelo je ovaj

PRAVILNIK O NAČINIMA STJECANJA MUZEJSKE GRAĐE I MUZEJSKE DOKUMENTACIJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom (u dalnjem tekstu: Pravilnik) uređuju se način i postupak stjecanja mujejske građe i mujejske dokumentacije (u dalnjem tekstu: građa) koju muzeji i mujejske zbirke u sastavu HAZU uključeni u koordinaciju Muzeji – galerije – zbirke HAZU (u dalnjem tekstu: M-G-Z HAZU) stječu radi popunjavanja svojih mujejskih fundusa, način odlučivanja o stjecanju građe, kriteriji za vrednovanje predmeta koji se stječu, elementi za sklapanje ugovora o stjecanju građe i druga pitanja u svezi sa stjecanjem građe.

Pitanja koja nisu uređena ovim Pravilnikom rješavaju se u skladu s načelima i standardima mujejske struke propisanim odredbama Zakona o muzejima i drugih podzakonskih propisa.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

Članak 2.

Muzejsku građu iz članka 1. ovog Pravilnika čine sva civilizacijska, kulturna materijalna dobra koja su dio nacionalne i općeljudske baštine.

Muzejska dokumentacija iz članka 1. ovog Pravilnika sustavno je izrađen, prikupljen, organiziran i pohranjen skup podataka koji je nastao tijekom postupka stručne obrade, zaštite i prezentacije mujejskih predmeta i koji govori o njihovu stvaranju, svojstvima, povijesti, stjecanju i konzervaciji te koji prati sve ostale promjene od ulaska tih predmeta u mujejske funduse M-G-Z-a HAZU.

Članak 3.

Stjecanje mujejske građe postupak je stvaranja i popunjavanja zbirki mujejskih predmeta M-G-Z-a HAZU.

II. NAČIN I POSTUPAK STJECANJA GRAĐE

Članak 4.

Muzeji i mujejske zbirke iz članka 1. ovog Pravilnika građu stječu na jedan od sljedećih načina: kupnjom (otkupom), darovanjem (donacijom), nasljedivanjem, zamjenom, terenskim radom i istraživanjem te na druge zakonom dopuštene načine.

Muzeji i mujejske zbirke ne smiju nabavljati građu koju neće moći dokumentirati, čuvati i štititi te izlagati na prikidan način, u skladu s pravilima mujejske struke.

Odstupanje od tih zahtjeva moguće je uz obrazloženje te po odobrenju Uprave i odluci Predsjedništva.

Muzeji i mujejske zbirke mogu predložiti prodaju, darovanje i zamjenu građe u vlasništvu HAZU, u skladu s odredbama Zakona o muzejima i podzakonskih akata, uz prethodno odobrenje

Predsjedništva HAZU i zakonski uvjetovano odobrenje ministarstva nadležnog za poslove kulture po pribavljenom mišljenju Hrvatskog muzejskog vijeća.

Članak 5.

Na osnovi pisane ponude pravne ili fizičke osobe za otkup ili donaciju građe, prijedlog o stjecanju građe i procjenu vrijednosti građe podnosi stručni djelatnik pojedine muzejske jedinice za koju se predlaže stjecanje građe i kojem će ta građa biti dodijeljena. Prijedlog se predaje upravitelju i voditelju jedinice.

Članak 6.

U postupku stjecanja građe procjenjuje se vrijednost predmeta, njegova autentičnost, društvena i kulturna vrijednost te povijest i podrijetlo predmeta.

U slučaju potrebe, pri prikupljanju podataka o povijesti i kulturnoj važnosti građe, u pisanom prijedlogu za stjecanje građe iz članka 5. ovog Pravilnika mogu se predložiti savjeti drugih stručnjaka.

Članak 7.

HAZU kupnjom, darovanjem, posudbom, nasljeđivanjem ili razmjenom ne smije stjecati građu ako prethodno nije utvrđen uredan slijed prava vlasništva na građi koja je predmet stjecanja. Građu na kojoj se ne može utvrditi uredan slijed prava vlasništva HAZU ne smije ni preuzimati. HAZU neće prihvati otkup ili dar bez pisane izjave prodavatelja ili darovatelja o vlasništvu na predmetu koji se otkupljuje, odnosno daruje.

Pisana izjava vlasnika mora biti ovjerena kod javnog bilježnika. Trošak javnobilježničke usluge za pisanu izjavu o vlasništvu u slučaju darovanja građe snosi HAZU.

HAZU neće prihvati građu koja nije u skladu s politikom skupljanja ili čije je darovanje uvjetovano neprihvatljivim uvjetima kao ni građu za koju se prethodno utvrdi da je u takvom stanju da konzervatorski i restauratorski radovi na njoj nisu mogući ili da su isti veći od vrijednosti i značaja same građe.

Članak 8.

Pisani prijedlog za stjecanje građe mora biti detaljno obrazložen od strane osoba iz članka 5. ovog Pravilnika.

Obrazloženje pisanog prijedloga o stjecanju građe, pri svakom načinu stjecanja iz članka 4. stavka 1. ovog Pravilnika, mora sadržavati sve raspoložive podatke o muzejskoj građi čije se stjecanje predlaže, i to:

- osnovne podatke o građi čije se stjecanje predlaže;
- naslov (stvarni ili nadomjesni) i vrstu građe;
- opis građe (ime i prezime autora, vrijeme nastanka, tehničke karakteristike i dr.);
- fotodokumentaciju građe;
- obrazloženje razloga za stjecanje građe;
- podatke o fizičkoj ili pravnoj osobi od koje se građa stječe;
- način stjecanja muzejske građe (kupnja, darovanje, nasljeđivanje ili dr.);
- nabavnu cijenu (s PDV-om / bez PDV-a) ako se građa kupuje, odnosno procijenjenu vrijednost ako se građa stječe darovanjem, nasljeđivanjem ili zamjenom;
- opis stanja i očuvanosti građe;
- posebne uvjete pod kojima se stječe građa (ako postoje).

Uz prijedlog se obvezno prilažu i isprave kojima se dokazuje vlasništvo na građi koja se stječe te:

- eventualno ovlaštenje ili odobrenje za prodaju ili zamjenu ako je to propisano posebnim propisima;

- pravna osnova nasljeđivanja ako se muzejska građa stječe nasljeđivanjem;
- prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za poslove kulture po pribavljenom mišljenju Hrvatskog muzejskog vijeća kojim se daje suglasnost za prodaju, darovanje i zamjenu muzeju kada je to potrebno sukladno Zakonu o muzejima;
- eventualno ostala dokumentacija u slučaju potrebe za konkretni slučaj.

III. KRITERIJI I ODLUČIVANJE O STJECANJU GRAĐE

Članak 9.

Upravitelj i voditelj daju zajedničku ocjenu o pisanom prijedlogu iz članka 5. i upućuju ga na razmatranje nadležnom razredu, uz prijedlog odluke.

Prijedloge većih donacija i onih koje zahtijevaju složenje razmatranje, na poziv upravitelja i voditelja, razmatra povjerenstvo pojedine jedinice M-G-Z-a te daje svoje mišljenje koje se upućuje nadležnom razredu. U slučaju manjih donacija (pojedinačnih predmeta) dovoljna je zajednička ocjena upravitelja i voditelja, koji je, uz prijedlog, upućuju na razmatranje nadležnom razredu. Povjerenstvo se formira za svaku jedinicu M-G-Z-a prema potrebi i čine ga najmanje tri člana (članovi muzejskog odbora; voditelj, upravitelj, član razreda i mjerodavni stručni djelatnik te, ako je potrebno, mjerodavni vanjski stručnjaci). Povjerenstvo predlaže voditelj i upravitelj, a potvrđuje ga nadležni razred.

Razred na temelju zaprimljenoga prijedloga i mišljenja upravitelja i voditelja predlaže odluku Predsjedništvu HAZU.

Odluku o stjecanju građe donosi Predsjedništvo HAZU.

Članak 10.

Ako trenutno nema financijskih mogućnosti za otkup ponuđene građe, otkup se, u dogовору с ponuditeljem, može odgoditi do vremena kada se za to osiguraju novčana sredstva.

Ako se radi o izvanrednom otkupu, za koji nisu predviđena dostatna sredstva, a u slučaju donošenja odluke o otkupu, odluka će imati suspenzivni učinak, uz uvjet da Predsjedništvo HAZU odobri dodatna sredstva za predmetni otkup ili da se sredstva pribave na drugi način.

Članak 11.

Pri razmatranju i ocjeni prijedloga upravitelj i voditelj uzimaju u obzir koncepciju ustroja i sadržaja muzejskih zbirki, koncepciju stalnog postava (ako on postoji) i izložbene programe.

Članak 12.

U svojoj ocjeni prijedloga za stjecanje građe upravitelj i voditelj trebaju posebno obrazložiti sljedeće kriterije za stjecanje građe:

- usklađenost s planovima rada i razvoja muzeja (godišnjim, dugoročnim);
- potencijal građe za izlaganje i/ili proučavanje;
- primjerene uvjete za čuvanje građe (financijski, prostorni i ljudski resursi koje HAZU može osigurati za čuvanje građe);
- prava intelektualnog vlasništva;
- provjeroeno podrijetlo građe;
- cijenu (ako se građa stječe otkupom), odnosno procijenjenu vrijednost (ako se građa stječe darovanjem, nasljeđivanjem ili zamjenom).

Članak 13.

Nadležni razred ima ovlasti prihvati ili odbiti prijedlog za stjecanje građe.
Konačnu odluku o prijedlogu donosi Predsjedništvo HAZU.

Članak 14.

Odluka o stjecanju muzejske građe mora biti u pisanom obliku i mora sadržavati elemente navedene u člancima 8. i 12. ovog Pravilnika.

Ako oni postoje, odluka mora sadržavati i navođenje posebnih uvjeta pod kojima se stječe građa (ispłata, cijene, rokovi, primopredaja i dr.).

IV. SKLAPANJE UGOVORA

Članak 15.

Nakon donošenja konačne odluke Predsjedništva HAZU o stjecanju građe pristupa se sklapanju ugovora kojim se uređuju međusobna prava i obveze između ugovornih strana vezanih uz stjecanje građe.

Ugovor o stjecanju građe sastavlja se u pisanom obliku (ugovor o otkupu, ugovor o darovanju, ugovor o nasljeđivanju, ugovor o zamjeni i sl.) i sklapa ga HAZU u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima i drugim pozitivnim propisima u trenutku sklapanja ugovora o stjecanju građe.

Ugovor mora sadržavati sve elemente iz Odluke o stjecanju muzejske građe.

Članak 16.

Pri sklapanju ugovora iz prethodnog članka ovog Pravilnika HAZU, odnosno ustrojstvena jedinica HAZU za čiju se muzejsku zbirku građa stječe, dužna je građu preuzeti u skladu s ugovornim obvezama, i potom je inventirati, čuvati i štititi na prikladan način u skladu s posebnim propisima vezanim uz čuvanje muzejske građe i muzejske dokumentacije.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik

Akademik Velimir Neidhardt

Broj: 10-194/11 -2022.